

۱۶۱۵

”دانشگاه طن ای ران“
*****

دانشکده پزشکی
*****

پایان نامه برای دریافت درجه دکترا از دانشگاه طن ایران

موضوع :

((اسپوندیلیت آنکیل و زانت))

ANKYLOSING SPONDYLITIS

استاد راهنمای :

جناب آقای دکتر عبد الرضا حسین پور

نگارش :

شامل صنعت

سال تحصیلی (۱۳۵۰ - ۱۳۵۱)

۱۷۱۶

سوگند نامه پزشکی (اعلامیه ژنو / ۱۹۴۷)

هم اکنون که حر فه پزشکی را برای خود اختیار میکنم با خود عهد مسی بندم که زندگیم را یکسر وقف خدمت به بشریت نمایم .

احترام و تشکرات قلبی خود را بعنوان دین اخلاقی و معنوی به پیشگاه اساتید محترم تقدیم میدارم ، و سوگند یار میکنم که وظیفه خود را با وجود امان و شرافت انجام دهم .

اولین وظیفه من اهمیت و بزرگ شماری سلامت بیمارانم خواهد بود . اسرار بیمارانم را همیشه محفوظ خواهم داشت ، شرافت و حیثیت پزشکی را از جان و دل حفظ خواهم کرد .

همکاران من برادران من خواهند بود ، دین ، ملیت ، نژاد عقاید سیاسی و موقعیت اجتماعی هیچگونه تاثیری در وظایف پزشکی من نسبت به بیمارانم نخواهد داشت .

من در هر حال به زندگی بشر کمال احترام را مبذول خواهم داشت و هیچگاه معلومات پزشکی ام را برخلاف قوانین بشری و اصول انسانی بکارنخواهم برد . آزادانه و بشرف خود سوگند یار میکنم ، آنچه را که قول داره ام انجام دهم .

تقدیم بــــــــ :

استاد عزیز جناب آقای دکتر حسین پور ، در ضمن از زحماتی که
برای تدوین این رساله مبذول داشته اید بینها یت سپاسگزارم

تقدیم بـ

پدر روماد رعیت می‌کنم که در راه پرورش و تحصیل من نهایت از خود گذشتگی را نشان داده و من همیشه سپاسگزار محبتها بیشان هستم.

تقدیم بـ : ۵

همسرمهریان وعزیزم که همواره مشوق تحصیل من بوده وهست .

تقدیم به :

فرزند عزیزم ، نگین

Ankylosing Spondylitis (A.S.)

(E)

or

نم شاپوری دیگری نیز باین بیماری را داشته است

Rheumatoid Spondylitis (E)

or

Marie Strumpell Disease (E)

or

Spondylite Rhizomélique (F)

or

Maladie de Von Bechtereïv (F)

or

Rheumatoid arthritis of spine (E)

" فهرست مدرجات "

*****

I - مقدمه و تصریف

۱ - روش مطالعه	Etiology:	II
۲ - هیستولوژی مامبران سینوویال	Pathology	- III
۳ - تغییرات Periarticular و استخوانی		
۴ - نتایج بدست آمده .		
		IV - یافته های بالینی
۱ - شروع زودرس در نوجوانان	Clinical findings	
(AS) ۲ - ضایعات قلبی در (AS)		
(AS) ۳ - ضایعات چشمی در (AS)		
۴ - خایعات غریب ای به سقون فقرات در بیماری (AS)		
Laboratory findings		V - آزمایشات پاراکلینیک

X ray findings

VI - رادیولوژی

Rheumatoid arthritis	Early diagnosis	VII - تشخیص زودرس
Reiter syndrom		VIII - تشخیص افتراقی
Pott's disease		Differential diagnosis
Arthritis in ulcerative colitis		
Arthritis in agammaglobulinemia		
Palindromic rheumatism		
Psoriatic arthritis		
T.B. arthritis		

داروهای ضد روماتیسمی	Complication	→ عوارض IX
رادیو تراپی	Management	X - درمان و نگهداری بیماران
جراحی		
	Prognosis	- پیش‌آگهی XI
	Case history	- XII
	Summary	- XIV
	References	- XV

I — مقدمه و تعریف :

بیشرونده است با اتیولوژی نامعلوم که مفصل ساکرواپلیاک و سینوویال مفاصل چنی

پیشرونده است با اتیولوژی نامعلوم که مفصل ساکرواپلیاک و سینوویال مفاصل چنی
وستون مهره ها و سوچ اطراف را گرفته و بالاخره به کالسیفیکا سیون لیگاما نهای
ستون مهره ها و گاهی به اوسفیلا سیون آنها ختم می شود. یافته های باستان
شناسی نشان میدهد که این بیماری در انسانهای قدیمی نیز موجود بوده است.

AS بیماری روماتیسمی عمومی است که در مردان جوان پیش می آید

نامهای دیگر این بیماری عبارتند از Marie — Strumpell disease

Pelvospondylitis ossificans میباشد.

در هر حال اولین شرح بیماری توسط Connor در سال ۱۷۹۱

Marie در سال ۱۸۹۳ و سپس Bechterev بعد توسط

Strumpell (۱۸۹۷) تفصیل نوشته شده است.

بیماری در مردان جوان بخصوص در نیمه اول دهه سوم ظاهر می شود.

بنابرگزارش Lenoch در فرم بالینی از این بیماری موجود است، فرم کلاسیک

(که بنام ساده یا مهره ای نیز نامیده می شود) و فرم Rhizomeliques

که پدیده ای پاتولوژیک نه تنها ستون مهره هارا دربرمیگیرد بلکه به مفاصل لگنی

و شانه ای رانیزگرفتار مینماید.

فرم (AS) که گرفتاری این مقاطع رانیز شامل میشود در ۲۵٪ -

۱۸٪ از بیماران دیده میشود و آنرا بنام محیطی یا فرم اسکاند ہنا وی نیز میگویند.

II- اتیولوزی:

امروزه با وجود اینکه اتیولوزی این بیماری شناخته نشده در صورت

تشخیص زودرس امید زیادی برای بیماران وجود دارد.

مطالعات اتیولوزیک کلی شایانی در مورد شناخت (AS) ننموده است.

ضریب ، عفونتهای غیر اختصاصی در ستگاه ادراری-
Non-specific urinary infection

وراثت و فشارهای روحی بعنوان عوامل اتیولوزیک معرفی شده اند.

چندین نظریه راجح به اتیولوزی (AS) مورد آزمایش قرار گرفت

از آنجائیکه تشابهات زیادی بین سندروم رایتر Reiter و (AS) وجود

داشت. سرمه افراد مبتلا به بیماری رایتر را در حالت فعال نسبت به آنتی زن

Complement fixing K26 (Bedsonia) برای آنتی باریهای

مورد آزمایش قرار گرفت. این آنتی باری ها در هیچیک از ۶۴ بیمار مبتلا

(AS) پیدا نشد در حالیکه در ۳۶٪ بیماران مبتلا به سندروم رایتروپکسی

از بیماریها مقابلي که به اورتريت حاد مبتلا بودند دیده شد.

(Arthritis and Rheumatism Vol. 13, No 5, Page 496 September-

October 1970)

مطالعه ۱۸۸ فامیل نزدیک بیماران مبتلا به (AS) نشاند هنده وجود Sacroilitis در ۱۶٪ موارد بوده در حالیکه در گروه کنترل ۷/۳٪

دیده شده است . (Reference بالا) نحوه بهره برداری از این

ماربد پنصورت بود که وراثت برایه می باشد Multigenic استوار است

گروه های خونی Mn ، Rh ، I در این بیماران طبیعی بوده است .

همراه شدن مکرر (AS) وکولیت اولسرو، آنتریت رزیوتال

پسور یا زیس هنوز مشخص نشده و همچنان Regional Enteritis

هنوز رابطه ای سندروم رایتروآرتریت روماتوئید نوجوانان با این بیماری مجھول

است . با وجود این پزشک خانوادگی نباید بعلت مجھول بودن مسائل

اتیولوژیک ازانچه برای بیمار خود میتواند انجام دهد خود را نماید و برای

کمک به بیمار او میتواند از معلومات تجربی که امروزه در اختیار او قرارداد و میتواند

بیمار را آرام نماید .

III - پاتولوژی :

مقالات کمی درباره تغییرات سینوتروزی، طیبران سینوویال در مفاصل صنایعی در (AS) منتشر شده است و این مقالات نیز مبتنی بر موارد بالینی کمی بوده است و بدین علت تضمیم گرفته شده سال‌العات کاملی درباره تغییرات طیبران سینوویال انجام گیرد.

مطالعه در روی طیبران سینوویال برداشته شده در دروره در ران بوسیله Warsaw در ۷۱ مرد مبتلا به (AS) که در انتیتوروماتولوژی Synovectomy انجام گرفته است. در ۲۰ مورد طیبران برداشته شده از زندگی لگنی و در ۴۰ مورد از مفاصل زانو بوده است. سن بیماران بین ۱۵-۷۵ سال را مدت بیماری بین ۱-۳ سال بوده است.

روزگار مطالعه :

قطایعات طیبران سینوویال در فورمالین ۴٪ و پارافین ثابت شد، سپس من قطایعات به قطعه ۵ میلی‌متری زیر رن آمیزی گردند:

۱- هماتونوکسیلین و اوزین Hematoxylin & Eosin

Di - P.A.S. - ۲

براء اسید موکولیو ساکارید Astra blue - ۲

برای کولاژن و فیبرهای عضلانی Van Gieson -۴

برای فیبرهای رتیکولوم Gomori -۵

برای آمیلوفئید Saturn F₃B -۶

نتایج بدست آمدند:

در تمام ۱۷ قطعه مطالعه شده مامبران سینوویال علائمی از همپرتروفوی

نماید شد در حالیکه لا یه داخلی مامبران سینوویال معمولاً نازک بوده Villi

و با سلولهای کوچک، فقط در ده مورد سلولهای لا یه داخلی سینوویال بزرگتر

بودند و در ۳ مورد سلولها لا یه تشکیل داده بودند. شواهد تغییرات نکروتیک

در سطح مامبران سینوویال فقط در ۴ مورد موجود بود. در حالیکه در ۳ مورد -

نقطه های نکروتیک آنقدر کوچک بودند که از تقطیر تشخیص مشکل بودند. در تمام

موارد بجزیکی انفیلترا سیون التهابی به مقدار کم موجود بود و اینها معمولاً در نزد یکی

سطح مامبران سینوویال قرارداشتند. انفیلترا سیونها اکثراً از سلولهای

لنفوئیدی منتشر در نسوج اطراف عروق بودند. در ۱۳ مورد این سلولها

بطورگروهی تشکیل ندلهای لنفاوی داره و در ۷ مورد مرکزان ندلهای

حاوی سلول هندگ و سیتوپلاسم روشن شبهه سلولهای زاپنده بودند. در ۱۷ مورد

مطالعه شده از مامبران سینوویال پلاسماسل هادر رماحل مختلف رشد بمقدار

متفاوت دیده میشدند . دریک مورد سلول هرگی Giant در سطح مامبران سینوویال دیده شد .

احتقان وحتی خونریزی در ۴۱ مورد پده شد اما رسوبات هموزیدرین فقط در ۳ بیمارد پده شد .

فیبرهای کولاژن مواج در نقاطی بطور متراکم موجود بود در حالیکه در قسمتهاي دیگر بطورشل وجود از هم دیده میشد در لایه اينها معمولاً "بطور موازي با سطح مامبران سینوویال Subsynovial قرارداشتند .

سلولهای رتیکولوم نازک بوده و از نظر تراکم بطور غير مساوی سلولهای وفیبرهای کولاژن را در هرشان میتوسنوییک در بر گرفته بودند . بجز سه نقطه‌ی نکروتیک بقیه سالم بودند . ندروزوکالسیفیکا سیون در لایه های عمیق تر مامبران سینوویال هیچیک از آنها دیده نشد ، اما در وقطمه مطالعه شده مراکز استخوانی و غضروفی دیده شد .

عروق : نیز ضخیم شده بود . فیبرهای رتیکولوم در بواره عروق معمولاً " منظم بود .

واسکولا ریزا سیون Vascularization مامبران سینوویال در ۶